

Сміється той, хто має зуби : роман

Зита Рудзька

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Завадський Ю.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Важко дістати добрі черевики для небіжчика.

Одна справа взуття в труну, зовсім інша — для життя. Черевики для щойно померлого добрі, коли нові. Або ношені, але дорогі на вигляд. Найкраще, коли нові й дорогі. Якщо небіжчикові пощастить, то отримає такі ходжені капці в труну, які виглядають краще за новенькі, щойно з коробки.

З нормального черевика можна зробити такий для труни. Навпаки — ніяк. Одягни взуття для труни, вирвись у життя — і підошва відійде по двох кроках.

Гріб відчинять на мить, кожен швидко зиркне на черевики, поки покійник іще тут. Аж потім глянуть на обличчя, пробіжать поглядом по руках. Ці мертві руки можуть бути зав'язані, складені, можуть тримати хреста чи якусь кумедну пам'ятку з життя перед смертю.

Коли живий надивиться на мертвого, тоді може поцілувати в долоню, лоб, щоку або лише вдати, що цілує. Так, як інколи прикидаються, що складають зброю, аби влучніше вдарити.

Черевики померлого підуть у землю, але з пам'яті не зникнуть.

Мене мало обходить, хто й що запам'ятає з похорону Жокея. Навіть не знаю, чи труну відчинять. Після другого разу вона може не зачинитися чи взагалі розлізтися на шість дощок.

Якщо розламається, а небіжчик випаде, я візьму його попід руки й без труни віднесу до могили. Без проблем.

Щодо черевиків на похорон.

І в онучах я б віддала його землі. Але якщо, не дай Боже, настане вічність, і ми знову з Жокеєм зустрінемося, він зі старту до мене гаркне, що я його в мотлосі до труни кинула.

Якщо хтось до мене хамить, відразу даю в морду. Не люблю цього, бо якщо вже починаю, то все так просто не закінчиться. Я б не хотіла починати вічне життя з побиття слабших.

Поховати Жокея в його черевиках не можна. Від помирання йому ратиці напухли.

Знаю, що кажу. За шевцем черевики ходять, як за мною чуприна. Уночі від цього прокидаюся, так хочу обстригти, що з ліжка встаю й до ранку від стіни до підвіконня верчуся.

Колись я знала кількох шевців, двох на ім'я і з одним двічі спала. Спала — не спала, кожен такий швець би допоміг. Покрутив би, застановився над старими черевиками, тут розтягнув, там клини вшив чи що. І небіжчик взутий.

Швець — це завжди добра людина. Жоден волоцюга на шевця не піде. Такий хоче лежати й заробляти. Не буде себе наражати на те, щоб йому з мозку холодець зробився від клею до підшов. На те шевська пристрасть.

Шевців немає — черевики повсюди. На базарах, у магазинах. Черевиків — страх. Світ затоптаний.

Але це взуття нічого не варте. Капці на один сезон. Нова весна, чергова зима, треш підшвою, палець виглядає, склейка не тримає, підбір відпадає, носак сумує, треба на наступну пару витратитися.

Усе це барахло гарне, елегантне, модне, під колір, до фасону. Хочеться купувати й купувати. Нога сама рветься приміряти.

Колись взуттєва індустрія такого взуття б не вигадала. Черевик був черевиком. Замолоду на шлюб куплений, усе життя ношений у сезон, у труні виглядав, як новий.

Лише черевик у труну міг дозволити собі блаженку підшву. Низ його міг бути будь-як підклеєний, бо ж скільки того носіння. Лише що труну нестимуть. На цивільне прощення чи панахиду, у будинок скорботи, до церкви, в яму. Минеться швидко. Часу небагато, година та й по всьому.

Халтурка була лише в магазинах для померлих. Тепер барахло всюди. Дешево, дороге — кому яке підходить.

Не знаю навіть, коли я востаннє собі черевики купувала. Давно на себе не витрачалася.

Якби якесь барахло підійшло Жокееві, а мої гроші б таку витрату покрили, то я не пошкодувала б, щоб прикрасити як належить ноги мого небіжчика.

За невеликі гроші можна купити сякі-такі черевики для мерця. Але треба ті кошти мати. А я маю ще менше як кіт наплакав.

Якби я шукала взуття зазвичай або мала більше грошей, то навіть не подумала б, що похорон у родині — це такий клопіт.

За гріш черевика купиш. Але небіжчик повинен бути в розмір. Мій завжди був не в розмір, а після смерті — особливо в ногах. Коли його з дому виносили, стопи найбільше нагадували трупа. З морди йому так життя не втекло, як із тих ратиць.

...

Далі — у повній книжці «Сміється той, хто має зуби : роман».
nashaknyga.com.ua